

ශීර්ෂය 328 - මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශීර්ෂය 328 - මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2025 මැයි 30 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2025 මැයි 30 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්, මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් 1හි සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනමට අනුකූලව සියළුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 කරුණක් අවධාරණය කිරීම - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම විස්තර කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් 1 කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුව මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවය සඳහා සකස් කර ඇත. එම නිසා, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙනත් අරමුණු සඳහා සුදුසු නොවිය හැක. මගේ වාර්තාව මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ භාවිතය සඳහා පමණක් අරමුණු කර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මගේ මතය විකරණය කරනු නොලැබේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍යය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම් නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

(අ) ආදායම් ලැබීම්

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
දෙපාර්තමේන්තුවේ ශේෂ පිරික්සුම අනුව ආදායම්වල එකතුව රු.33,183,020 ක් වුවද, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ අනෙකුත් ආදායම් ශීර්ෂ වෙනුවෙන් වාර්තාකරන ආයතනය විසින් එකතු කරන ලද ආදායම රු.33,182,246 ක් ලෙස සටහන් කර පැවතුණි.	2024 වර්ෂයේ ශේෂ පිරික්සුමේ එකතුව ගණනය කිරීමේදී සිදුවූ දෝෂයක් නිසා එය වැරදීමකින් දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ සටහන් වී ඇති බව.	ශේෂ නිවැරදිව මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් කළ යුතු බව.

(ආ) මූලධන වියදම්

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කාර්යාල උපකරණ හා පරිගණක උපකරණ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය හා 2024 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය පිළිවෙලින් රු.847,150ක් හා රු.5,356,230ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	2024 වර්ෂය තුළදී මිලදී ගන්නා ලද වත්කම් 2024 ජනවාරි 01 දිනට වූ ශේෂයට එකතු වී ආරම්භක ශේෂ ලෙස සටහන් වී ඇති බව.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.
(ii) මූල්‍ය නොවන වත්කම් ගිණුම්ගත කිරීමට මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ 06/2024 දරණ උපදෙස් මාලාවේ 8.1 හා 8.2 වගන්ති ප්‍රකාරව මූල්‍ය නොවන වත්කම් තිබේනම් ඒවා නිසි පරිදි හඳුනාගෙන පිරිවැයට හෝ පිරිවැය හඳුනාගත නොහැකි අවස්ථාවලදී තක්සේරු කළ අගයට ගිණුම්ගත	ප්‍රධාන කාර්යාලය මගින් මිලදී ගැනීම් වත්කම් ලෙස ගෙන ගිණුම් ගත කර ඇති බව. ඉතිරි ප්‍රතිපාදන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වෙත ලබා දී එමගින් මිලදී ගැනීම් සිදුකර ඇති හෙයින් දෙපාර්තමේන්තුවේ වත්කම් ලෙස ගිණුම් ගත කර නොමැති බව.	-එම-

කල යුතු වුවද, 2024 වර්ෂයේ දෙපාර්තමේන්තුව අත්පත් කරගෙන තිබූ රු.1,937,680 ක් වූ ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණයන්ද, රු.5,967,280 ක් වටිනා යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණද වාර්තා කර නොතිබුණි. 2024 වර්ෂයේදී වෙන්දේසි කරන ලද යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ අයිතම 24 ක අගයන්ද ඉවත්කිරීම් ලෙස සටහන්ව නොතිබුණි.

2023 භාණ්ඩ සමීක්ෂණයට අදාලව 2024 වර්ෂයේදී වෙන්දේසි කරන ලද අයිතම 24 හි අගයන් මේ මස තුලදී සිඟාස් වැඩසටහන මගින් ඉවත් කිරීමට විෂය භාර නිලධාරී හට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දී ඇති බව.

(ඇ) ලේඛන හා පොත්පත් පවත්වා නොතිබීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 755 (1) ප්‍රකාරව ගබඩා ලේඛන විධිමත්ව හා යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණු බව නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය විය.	2025 ජනවාරි 01 සිට භාණ්ඩ ලැබීම් හා නිකුත් කිරීම් නිවැරදිව පොත් වල සටහන් කිරීමට විෂය භාර නිලධාරී හට උපදෙස් ලබා දුන් බව හා එය සමීපව අධීක්ෂණය කිරීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දී ඇති බව.	ලේඛන නිවැරදිව පවත්වා ගත යුතුය.

2. වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1) (ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට,
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාල මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 නීති රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

		නිරීක්ෂණය		ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ/ ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම		නිර්දේශය
නීති, රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව		වටිනාකම	අනුකූල නොවීම			
		රු.				
(අ)	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී		සියලු ලැබීම් සහ ගෙවීම් පිළිබඳ සටහන් ක්‍රමානුකූලව පිළිවෙලින් එදිනෙදාට පවත්වාගත යුතු	අතපසු වීමකින් එකම අංකය වවුචර් සඳහා දෙවරක් යෙදී ඇති බව හා එම වවුචර් සඳහා	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.	

ජනරජයේ
මුදල් රෙගුලාසි
446 (2)

වුවත් දෙපාර්තමේන්තුවේ
එකම අංකය සහිත
වවුචර්පත් වලින් ගෙවීම්
වර්ග දෙකක් සිදුකර
නිමුණි.

සිගාස් වැඩසටහනෙහි
අංක 02 ක් අකාරයෙන්
යොදා ඇත. දැනට
නිවැරදි කර ඇති බවත්
මින් ඉදිරියට මෙවැනි
අතපසුවීම් නොවීමට
උපදෙස් ලබා දුන් බව.

(ආ) රාජ්‍ය සේවා
කොමිෂන්
සභාවේ
කාර්යපටිපාටික
රීති xv
පරිච්ඡේදයේ
214 වගන්තිය

නිලධාරියෙකු තනතුර
අතහැරයාමේ නිවේදනය
අදාළ නිලධාරියා වෙත
වහාම ලියාපදිංචි
තැපෑලෙන් යැවිය යුතු
වුවද, නිලධාරීන් සේවය
හැරගොස් මාස 2 සිට වසර
3 දක්වා කාලපරාසයකින්
පසුව අදාළ ලිපි යවා තිබූ
අතර අදාළ
කාලපරිච්ඡේදයේදී
රු.388,730 ක වැටුප්
ගෙවීම්ද සිදුකර තිබුණි.

ඉදිරියේදී නිවැරදි
කෙරෙනු ඇති බව.

කාර්ය පටිපාටික
රීති ප්‍රකාරව
කටයුතු කළ
යුතුය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 දැක්ම හා මෙහෙවර

විගණන නිරීක්ෂණය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී
ජනරජයේ අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍ර අංක
1640/31 අනුව කම්කරු සබඳතා සහ
මිනිස්බල අමාත්‍යාංශය යටතේ
මිනිස්බල හා රැකියා
දෙපාර්තමේන්තුව ස්ථාපනය කිරීම
2010 ජනවාරි 01 දින සිදුකළද, එදින
සිට විගණන දින වන 2024 මාර්තු 25
වන දින වන විටදී තොරතුරු රැස්වීම් හා
දැනුවත් කිරීම් සිදුකර තිබුණද ජාතික
“මිනිස්බල හා රැකියා ප්‍රතිපත්තියක්
සකස්කර ක්‍රියාත්මක කිරීම” මූලික
අරමුණ ඉටුකර ගැනීමට නොහැකි වී
තිබුණි.

මේ වන විට ජාතික මානව සම්පත් හා
රැකියා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන්
ජාතික මානව සම්පත් සංවර්ධන සභාව
(NHRDC) කටයුතු කරමින් සිටින අතර
ඊට අදාළව ජාතික මානව සම්පත්
සංවර්ධනය කිරීමේ සභාව වෙතින් විමසීම්
කරන ලද ලිපිය ඉදිරිපත් කර ඇති බව.

ජාතික ප්‍රතිපත්ති
සම්පාදනය කිරීමට
අවශ්‍ය කටයුතු කළ
යුතුය

4.2 සැලසුම් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ දැක්වීම	නිලධාරීගේ අදහස්	නිර්දේශය
2024 වර්ෂයේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා භෞතික ප්‍රගතිය පරීක්ෂාවේදී 2509 වැය විෂයෙහි භෞතික ප්‍රගතිය වැඩිවීමට සාපේක්ෂව මූල්‍ය ප්‍රගතියේ අඩුවීමේ අසාමාන්‍ය විචලනයක් පවතින බවට නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව 9 ශ්‍රේණියේ සිසුන්ට වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සේවා සැපයීම, පාසල් අවසන් සිසුන්ට වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සේවා සැපයීම හා රැකියා විරහිත පුද්ගලයින් සඳහා වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශ සේවා සැපයීම සඳහා වෙන්කර තිබූ ප්‍රතිපාදනවල භෞතික ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් සියයට 116, 118 හා 142 ක් ද මූල්‍ය ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් සියයට 31, 71 හා 94 ක් විය. මෙම වැඩසටහන් සඳහා අධි ප්‍රතිපාදන සහ අඩු ඉලක්කයන් සැලසුම් කර තිබූ අතර, ඉතිරි ප්‍රතිපාදන වෙනත් වැඩසටහන්වලට වෙන්කර වියදම් දරා තිබීම විගණනයේ දී පිළිගත නොහැකි තත්ත්වයක් පවතී. එමෙන්ම තනි පුද්ගල පර්යේෂණ කටයුතු පැවැත්වීම හා වාර්තා ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සඳහා වෙන්කර තිබූ රු.450,000 ක්, රු.165,000 ක් පමණක් වියදම් කර තිබූ අතර සමස්ථ මූල්‍ය ප්‍රතිශතය සියයට 37 ක් විය.	වැඩසටහන් 03ක් වෙනුවෙන් වියදම් දරා ඇති බව.		විධිමත් සැලසුම් කිරීමක් සහිතව ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

4.3 කාර්යභාරයන් ඉටු නොකිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2509 වැය විෂයය යටතේ ප්‍රවර්ධන විභියෝජන නිර්මාණයට රු.500,000 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණද එකී කාර්යභාරය ඉටුකර නොතිබුණි. මීට පෙර වර්ෂයේ දෙපාර්තමේන්තුව සතුව විභියෝජන පට 03 ක් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල විභියෝජන පට 13 ක් තිබියදී අනවධානයෙන් මෙම ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ගෙන තිබුණි.	2024 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව, 2509 වැය විෂය යටතේ ප්‍රවර්ධන විභියෝජන සංවර්ධනය සඳහා රු.500,000ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණද, දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් විභියෝජන පට 03ක් මෙන්ම දිස්ත්‍රික් 13ක දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සකස් කළ විභියෝජන පට 13ක් ද පසුගිය වසර මැද භාගය වන විට	කාර්යභාරයන් නියමිත පරිදි සැලසුම් කළ යුතු අතර අවධානයෙන් යුතුව ප්‍රතිපාදන වෙන්කරවා ගත යුතුය.

දෙපාර්තමේන්තුව සතු වුනු බවත් එම විඩියෝපට ප්‍රධාන වශයෙන් රැකියාපොල අවස්ථාවන්හි ප්‍රදර්ශනය කිරීමට යොදා ගන්නා ලද අතර, එකී කාර්යය සඳහා පවතින විඩියෝපට ප්‍රමාණවත් බැවින් අනවශ්‍ය මුදල් නාස්තිය අවම කිරීමේ අරමුණින් එම ප්‍රතිපාදන භාවිතා නොකරන ලද බව.

4.4 ව්‍යාපෘති නිම නොකර අත්හැර දැමීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අවිධිමත් අංශයේ සේවයේ නිරතවන්නන් හට සේවා ගරුත්ව (Dignity of Labour) ස්ථාපිත කිරීමේ අරමුණින් 2023 වර්ෂයේදී මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආරම්භ කරන ලද වැඩසටහන සඳහා අවිධිමත් අංශය නියෝජනය කරන සංගම් සහ නියෝජිතවරුන් සමඟ සාකච්ඡාවන් සහ දැනුවත් කිරීම් සිදුකර තිබූ අතර, 2024 වර්ෂයේ Glocal fair වැඩසටහනට සමගාමීව වැඩසටහන් 25 ක් ඔස්සේ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් දැනුවත් කිරීම් හා ලියාපදිංචි කිරීම් පමණක් සිදුකර ඉන් අපේක්ෂිත ඉදිරි කාර්යභාරය ඉටුකර ගැනීමේ ඉදිරි වැඩපිළිවෙලක් සකසා ඇති බවට නිරීක්ෂණය නොවීය. 2024 වර්ෂයේදී දැනුවත් කිරීම් වැඩසටහන් සඳහා රු.717,547 ක් වැයකර තිබූ අතර 2024 වර්ෂය තුළ රු.මිලියන 1.25 ක ප්‍රතිපාදන වැය කර තිබුණි.	පොහොසත් රටක් - ලස්සන ජීවිතයක් යන රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය තුළද අවිධිමත් අංශයේ ශ්‍රමිකයින්ගේ සේවා ගරුත්වය හිමිකර දීම සම්බන්ධව සඳහන් වී ඇති අතර එය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට වැඩසටහන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම වැදගත් වන බව.	ව්‍යාපෘති නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

4.5 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දෙපාර්තමේන්තුවේ ගබඩාව 2025 අප්‍රේල් 04 දින භෞතික පරීක්ෂාවට ලක් කිරීමේදී 2024 දෙසැම්බර් 28 දින මිලදී ගෙන තිබූ රු.3,212,904 ක් වටිනා ලැප්ටොප් යන්ත්‍ර 10 ක්	ඉදිරියේදී මෙම භාණ්ඩ බෙදා දීමට කටයුතු කරන බව.	වත්කම් උපරිම ඵලදායකත්වයෙන් යුක්තව උපයෝජනය කළ යුතුය.

බෙදාහැරීමෙන් තොරව පැවති අතර, භාවිතා කරන ලද ලැප්ටොප් යන්ත්‍ර 79 ක් පැවතුණි.

(ආ) 2021 නොවැම්බර් 30 දින මිලදී ගෙන තිබූ රු.522,819 ක් වටිනා කැමරා (Under water action camera) 3 ක් ද භාවිතයෙන් තොරව පැවති අතර මේවා නිශ්කාර්යව තබා ගෙන අපහරණය කිරීමට කටයුතු කර තිබුණි.	අපහරණය හඳුනාගෙන ඇති බව	කිරීමට	අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන වත්කම් මිලදීගත යුතු අතර මිලදීගත් වත්කම් උපයෝජනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) ගබඩාව තුළ Keyboard 14 ක්, මොනිටර් 10 ක්, CPU 12 ක්, Wifi උපකරණ 27 ක්, රවුටර් 09 ක්, ඉන්ටර්කොම් දුරකථන 09 ක්ද උපයෝජනයක් නොවී තිබුණි.	අපහරණයන් හඳුනාගෙන ඇති බව.	සඳහා	භාවිතා කළ හැකි තත්ත්වයේ වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය.
(ඈ) 2019 වර්ෂයේ සකස්කරන ලද “Lak Rakiya Harasara” සටහන් වූ සිහිවටන 9 ක්, කොප්ප (Mug) 90 ක්ද බෙදාහැරීමෙන් තොරව පැවතුණි.	නිසි පරිදි බැහැර කටයුතු කරන බව.	කිරීමට	සුදුසු පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය.
(ඉ) ILO සංවිධානයෙන් පිරිනමන ලද දැනුවත් කිරීම් සීඩ් පෙට්ටි (Awareness CD Boxes) 10 ක්, ක්‍රීඩා උපකරණ (Game Board) 10 ක්ද ගබඩා කර පැවතුණි.	උපදෙස් දුන් බව.		අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙන බෙදාහැරිය යුතුය.
(ඊ) වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ පැවැත්වීමේදී දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවලට නිකුත් කර තිබූ ගෘහභාණ්ඩ, පරිගණක යන්ත්‍ර, ටැබ් යනාදිය අදාළ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල පවත්වාගෙන යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වෙත සමීක්ෂණ කටයුතු සඳහා භාරදී තිබුණි. අදාළ සමීක්ෂණ වාර්තා සහ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පොත් පත් ලේඛන සමඟ සැසඳීමක් සිදුකරන බවට නිරීක්ෂණය නොවීය.	සංසන්දනය කර සමීක්ෂණ වාර්තා සකසන බව.		වත්කම්වල පැවැත්ම නිසි පරිදි තහවුරු කරගත යුතුය.